

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 1SVs/2/2022
Identifikačné číslo spisu: 1017200882
Dátum vydania rozhodnutia: 11. februára 2026
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2026:1017200882.4

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veľkom senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a sudcov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., JUDr. Mariána Fečíka, prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., JUDr. Petry Príbelskej, PhD., JUDr. Anity Filovej (sudkyňa spravodajkyňa) a JUDr. Juraja Vališa, LL.M., vo veci žalobcov (sťažovateľov): 1/ T. T., nar. XX. Y. XXXX, adresou trvalého pobytu V. X, XXX XX U., 2/ BAJI Trans, s. r. o., IČO: 35 853 581, so sídlom 925 26 Reca 715, obaja zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Jozef Holič, s. r. o., so sídlom Poľovnícka 4, Bernolákovo, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom Masarykova 10, 040 01 Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2016/4214, O-58/2017 z 3. apríla 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcov v rade 1/ a v rade 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Sa 51/2017-104 z 27. marca 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 4 Sa 51/2017-141 z 9. decembra 2019, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Sa 51/2017-104 z 27. marca 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 4 Sa 51/2017-141 z 9. decembra 2019 sa vo výroku, ktorým bola žaloba žalobcu 1/ zamietnutá, mení tak, že rozhodnutie žalovaného č. OPS/BEZ/2016/4214, O-58/2017 z 3. apríla 2017 v spojení s rozhodnutím Inšpektorátu práce Bratislava č. 2016/1153 z 8. decembra 2016 sa zrušuje a vec sa vracia Inšpektorátu práce Bratislava na ďalšie konanie.

II. Kasačná sťažnosť žalobcu 2/ sa zamieta.

III. Žalobcovi 1/ sa priznáva voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania pred kasačným súdom, ako aj konania pred správnym súdom.

IV. Žalobcovi 2/ sa právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

I. Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Rozhodnutím Inšpektorátu práce Bratislava č. 2016/1153 z 8. decembra 2016 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“) bol žalobca 1/ podľa § 38 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z. (ďalej aj ako „zákon o organizácii pracovného času v doprave“ alebo „zákon č. 462/2007 Z. z.“) v spojení s § 4 ods. 1 písm. b) a § 11 ods. 1 písm. b) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o priestupkoch“) a § 7 ods. 3 písm. j) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o inšpekcii práce“) uznaný za vinného zo spáchania priestupku a bola mu uložená pokuta vo výške 200 eur. Tohto priestupku sa mal žalobca 1/ dopustiť tým, že 4. novembra 2015 v čase o 11.00 hod. na štátnej ceste II/504 ako vodič vozidla držiteľa (žalobcu 2/) viedol vozidlo EČV: L.XXXS., ktorým sa prepravoval betón, tzv. raketa (ďalej aj ako „vozidlo na prepravu betónu“) so záznamovým zariadením, ktoré nemalo platnú periodickú prehliadku záznamového zariadenia od 25. júna 2015.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal odvolanie žalobca 1/, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. OPS/BEZ/2016/4214, O-58/2017 z 3. apríla 2017 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“) tak, že odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

3. Proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného podali žalobcovia 1/ a 2/ správnu žalobu, ktorou sa domáhali preskúmania jeho zákonnosti vrátane preskúmania zákonnosti prvostupňového rozhodnutia, ich následného zrušenia a vrátenia veci Inšpektorátu práce Bratislava (ďalej aj ako „prvostupňový správny orgán“) na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „správny súd“ alebo „krajský súd“) žalobu vo vzťahu k žalobcovi 2/ odmietol. Dôvodil, že zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“) vymedzuje žalobnú (aktívnu) legitimáciu žalobcu v ustanovení § 178 ods. 1. Správny súd pri posúdení, či žalobca 2/ mal aktívnu legitimáciu na podanie žaloby, vychádzal z ustanovení zákona o priestupkoch, za použitia ktorého bola žalobcovi 1/ uložená pokuta. Poukázal na § 72 písm. a) zákona o priestupkoch, podľa ktorého je v konaní o priestupku účastníkom konania iba obvinený z priestupku, a teda žalobca 1/. Zdôraznil, že z rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov jednoznačne vyplýva účastníctvo priestupkového (ako aj odvolacieho) konania výlučne žalobcovi 1/. Žalobca 2/ nebol obvineným z priestupku, pričom ani písm. b) až d) citovaného zákonného ustanovenia sa na žalobcu 2/ nevzťahujú. Ak teda účastníkom priestupkového konania bol výlučne žalobca 1/, žalobca 2/ (bez ohľadu na skutočnosť, že je majiteľom vozidla, ktorého vodičom bol v čase spáchania priestupku žalobca 1/) nemá v tomto správnom súdnom konaní žalobnú (aktívnu) legitimáciu. Ak i napriek takémuto svojmu postaveniu podal žalobu, ktorou sa domáhal zrušenia napadnutého, ako aj jemu predchádzajúceho rozhodnutia, správny súd konštatoval, že žalobca 2/ podal žalobu ako neoprávnená osoba. V dôsledku toho správny súd žalobu vo vzťahu k nemu odmietol postupom podľa § 98 ods. 1 písm. e) SSP.

5. Správny súd správnu žalobu vo vzťahu k žalobcovi 1/ ako nedôvodnú postupom podľa § 190 SSP zamietol. Poukázal na to, že žalobca 1/ nenamietal skutkové okolnosti, na základe ktorých bol uznaný vinným zo spáchania priestupku podrobne konkretizovaného v prvostupňovom, ako aj v napadnutom rozhodnutí. Uznanie vinného z priestupku a uloženie pokuty namietal iba z dôvodu, že i keď priestupkové konanie prebehlo podľa platnej právnej úpravy, nemalo k nemu dôjsť, pretože vozidlo na prepravu betónu malo byť vyňaté z okruhu vozidiel, ktoré sú povinné používať záznamové prostriedky (tachografy). Aj na pojednávaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu deklaroval, že hlavným dôvodom podania žaloby nebolo to, že by mu išlo o pokutu ako takú, ale správnu žalobou chcel dosiahnuť to, aby Ústavný súd Slovenskej republiky prostredníctvom správneho súdu (postupom podľa § 131 SSP) skonštatoval, že Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) si nespĺnilo svoju povinnosť udeliť výnimku z nariadení Európskeho parlamentu a Rady pre vozidlá prepravujúce betón, tzv. „rakety“, pričom touto nečinnosťou uvedené ministerstvo priamo poškodzuje podnikateľov, pričom takýmto šikanóznym postupom tiež došlo k porušeniu zásady rovnosti.

6. Správny súd neakceptoval návrh žalobcu 1/, pretože nevidel žiaden dôvod na to, aby sa s naznačenou otázkou obrátil na Ústavný súd Slovenskej republiky. V tejto súvislosti správny súd poznamenal, že oprávnenia vo veci výnimiek sú iba možnosťou, nie však povinnosťou členského

štátu. Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady sú priamo pôsobiacimi právnymi normami a pokiaľ umožňujú výnimky z ich pôsobnosti, je iba na konkrétnom členskom štáte, či takéto (možné) výnimky prijme v príslušnom vnútroštátnom predpise. Nejde teda o povinnosť členského štátu pristúpiť k udeleniu výnimiek. Preto nie je úlohou správneho súdu nahrádzať či iniciovať legislatívny proces, obzvlášť za situácie, keď vnútroštátne právne predpisy [v danom prípade zákon č. 461/2007 Z. z. o používaní záznamového zariadenia v cestnej doprave (ďalej „len „zákon č. 461/2007 Z. z.“), resp. zákon o organizácii pracovného času v doprave, resp. zákon o inšpekcii práce] boli prijaté v nadväznosti na európsku legislatívu.

7. Správny súd dôvodil, že povinnosť používať tachografy vo všetkých vozidlách v cestnej doprave je stanovená nariadením Rady (EHS) č. 3821/85 z 20. decembra 1985 o záznamovom zariadení v cestnej doprave (ďalej len „nariadenie č. 3821/85“) v článku 3, následne tiež v § 2 ods. 1 zákona č. 461/2007 Z. z. a to s výnimkami uvedenými v článku 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 z 15. marca 2006 o harmonizácii niektorých predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy, ktorými sa menia a dopĺňajú nariadenia Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85 (ďalej aj ako „nariadenie č. 561/2006“). Medzi týmito výnimkami sa vozidlá na prepravu betónu nenachádzajú. Článok 13 ods. 1 nariadenia č. 561/2006 stanovuje možnosť členskému štátu (za určitých podmienok) udeliť výnimky z článkov 5 až 9 (tieto články sa týkajú posádky, času jazdy, prestávok a doby odpočinku). Avšak tieto výnimky sa môžu vzťahovať iba na vozidlá v doprave, ktoré sú v článku 13 ods. 1 explicitne vymenované. Zo zákona č. 461/2007 Z. z. je podľa správneho súdu zjavné, že tento právny predpis nestanovil žiadnu výnimku pre inštalovanie a používanie tachografov vo vozidlách na prepravu betónu. Preto sa povinnosť používať toto záznamové zariadenie v celom rozsahu vzťahuje aj na tieto vozidlá.

8. O trovách konania rozhodol správny súd tak, že ich žalobcom 1/ a 2/ nepriznal.

II. Kasačná sťažnosť a vyjadrenia k nej

9. Proti rozsudku správneho súdu č. k. 4Sa/51/2017-104 z 27. marca 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj ako „sťažovatelia“) kasačnú sťažnosť uplatňujúc si dôvody podľa § 440 ods. 1 písm. b) a f) SSP [posledný dôvod vzhľadom na obsah podanej kasačnej sťažnosti ale zodpovedá skôr písm. g) ods. 1 § 440 SSP], a domáhali sa, aby sa rozsudok správneho súdu zmenil tak, že rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov sa zrušia a konanie o uložení pokuty sa zastaví.

10. V úvode kasačnej sťažnosti poukázali na absenciu procesnej spôsobilosti právneho zástupcu JUDr. Jozefa Holiča, na ktorú správny súd nereagoval. Ďalej namietali zúženie aplikácie medzinárodnej normy a Ústavy Slovenskej republiky na zákon o priestupkoch, čo považovali za rozporné s princípom právnej istoty. Mali za to, že ustanovenie § 72 zákona o priestupkoch vlastníka a prevádzkovateľa vozidla a v ňom nainštalovaného zariadenia zaraďuje medzi účastníkov priestupkového konania, lebo záznamové zariadenie by mohlo byť zhabané. Podľa sťažovateľov nie je vylúčené, aby sa vlastník záznamového zariadenia mohol stať účastníkom konania v postavení poškodeného. Škoda mohla vzniknúť na záznamovom zariadení, avšak závažnejší následok hrozil pri vydaní zákazu jazdy a dokončenia vykládky betónovej zmesi (k znehodnoteniu zmesi po čase expirácie a aj zatvrdnutiu zmesi v domiešavači).

11. Zastávali názor, že v danom prípade naplnenie skutkovej podstaty priestupku je podmienené preskúmaním zákona, ktorý nepriznal výnimku na dodržiavanie bezpečnostných prestávok. Uviedli, že vodič je nepochybne účastníkom priestupkového konania. Spochybnili však jeho účastníctvo v správnom konaní týkajúcom sa dodržiavania povinnosti pravidelne kontrolovať činnosť a kalibrovať záznamové zariadenie, ktoré je pevnou výbavou ťahača. Naopak, práve vlastník vozidla (prevádzkovateľ licencie) je povinný súčasť výbavy, v ktorej je aj záznamové zariadenie, pravidelne kontrolovať. Zdôraznili, že kontrolou vozidla prevádzkovaného žalobcom 2/ je ohrozené právo účastníka ku kontrolnému orgánu kalibrujúcemu záznamové zariadenie. Žalobca 2/ je preto dotknutou osobou v konaní o priestupku. V tejto súvislosti poukázali na to, že účastníkom správneho konania sú aj osoby, ktoré síce správne konanie nevyvolali, ale ktoré môžu byť výsledným rozhodnutím vo veci priamo dotknuté na svojich právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach. Uznali, že peňažná pokuta sa žalobcu 2/ priamo nedotýka, avšak uloženie pokuty nie je hlavným dôvodom správnej žaloby.

12. Ďalej dôvodili, že členský štát musí vyňať vozidlá z nariadenia č. 561/2006 za predpokladu, že ich zaradenie „na dodržanie lehôt odpočinku“ je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. V tejto súvislosti preto nesúhlasili s názorom správneho súdu, že oprávnenia vo veci výnimiek sú iba možnosťou, a nie povinnosťou členského štátu. Neakceptovali názor, že ak ministerstvo z akéhokoľvek dôvodu nevyužije právo na výnimku, súd nemá iniciovať konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorý by zabránil porušovaniu práv spôsobeného nečinnosťou orgánu verejnej moci. Mali za to, že na prípad, keď nečinný orgán verejnej moci neodstráni neústavnosť zákona, myslí ustanovenie § 131 SSP. Na tomto mieste navrhli, aby súd rozhodujúci o kasačnej sťažnosti sám požiadal Ústavný súd Slovenskej republiky na zaujatie stanoviska, či nepriznaním výnimky z nariadenia č. 561/2006 podľa čl. 3 a čl. 13 ods. 1 špeciálnym vozidlám prevážajúcim betónové zmesi - tzv. rakety, je porušovaná Ústava Slovenskej republiky.

13. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa stotožňuje s právnym názorom vysloveným v napadnutom rozsudku správneho súdu.

14. Dňa 24. augusta 2020 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené vyjadrenie žalobcov 1/ a 2/, v ktorom poukázali na to, že došlo k zmene právneho stavu vzhľadom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2020/1054 z 15. júla 2020, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 561/2006, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na maximálne denné a týždenné časy jazdy, minimálne prestávky a doby denného a týždenného odpočinku, a nariadenie (EÚ) č. 165/2014, pokiaľ ide o určovanie polohy prostredníctvom tachografov (ďalej len „nariadenie č. 2020/1054“).

15. 1. augusta 2021 začal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“) činnosť a začal konať vo všetkých veciach, v ktorých do 31. júla 2021 konal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší súd“) v správnom kolégiu (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy SR v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Predmetná kasačná sťažnosť bola predložená Najvyššiemu súdu 9. januára 2020 a zaregistrovaná v jeho správnom kolégiu pod sp. zn. 2 Asan 1/2020. Od 1. augusta 2021 je teda na konanie o nej príslušný Najvyšší správny súd.

III. Postúpenie veci veľkému senátu

16. Vec bola náhodným spôsobom pridelená do piateho senátu Najvyššieho správneho súdu (ďalej aj ako „predkladajúci senát“). Tento senát po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), a má predpísané náležitosti (§ 57 SSP a § 445 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že je potrebné predložiť právnu otázku na posúdenie veľkému senátu Najvyššieho správneho súdu, keďže pri svojom rozhodovaní dospel k právnemu názoru odlišnému od právneho názoru vyjadreného v rozsudku Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 2 Asan 6/2019 z 27. októbra 2021 (ďalej len „odlišný rozsudok“). Urobil tak uznesením sp. zn. 2 Asan 1/2020 z 18. februára 2022.

17. Právnou otázkou, pri ktorej riešení sa chcel predkladajúci senát odchyliť od predchádzajúcej rozhodovacej činnosti Najvyššieho správneho súdu, bolo, či je senát kasačného súdu povinný zohľadniť zmenu právnej úpravy v prospech páchatel'a priestupku resp. správneho deliktu, ktorá nastala počas kasačného konania, resp. po vydaní rozhodnutia krajského (správneho) súdu. Zatiaľ čo podľa právneho názoru vyjadreného v odlišnom rozsudku je takéto zohľadnenie možné, predkladajúci senát dospel k opačným záverom. Konkrétne nesúhlasil s tým, že by sa mala v kasačnom konaní aplikovať neskoršia, pre páchatel'a priestupku, priaznivejšia právna úprava aj v prípade, ak k zmene právnej úpravy došlo až po dni rozhodnutia správneho súdu. Dôvodom pre tento záver bola skutočnosť, že pre kasačný súd je rozhodujúci stav (skutkový a právny), ktorý existoval v čase vyhlásenia alebo vydania napadnutého rozhodnutia správneho súdu (§ 454 SSP).

IV. Predloženie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie a rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie

18. Veľký senát v rámci svojho rozhodovania usúdil, že na vyriešenie spornej právnej otázky je potrebné predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej aj ako „Súdny dvor“) návrh na začatie prejudiciálneho konania, keďže pre rozhodnutie v danej veci, v ktorej bolo aplikované právo Únie, bol

potrebný výklad zásady lex mitior obsiahnutej v článku 49 Charty základných práv Európskej únie. Preto veľký senát uznesením sp. zn. 1SVs/2/2022 zo 16. augusta 2023 postupom podľa § 100 ods. 1 písm. c) SSP prerušil konanie a predložil Súdnemu dvoru nasledovné prejudiciálne otázky:

1. Má sa čl. 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie vykladať v tom zmysle, že členský štát vykonáva právo Únie, ak podľa vnútroštátneho práva udeľuje administratívnu sankciu za porušenie povinnosti, ak táto povinnosť vyplýva z práva Európskej únie a povinnosť postihovať jej porušenie je uložená členským štátom, ako je tomu v prípade čl. 19 ods. 1 nariadenia č. 3821/85 a čl. 41 ods. 1 nariadenia č. 165/2014?

2. Ak je odpoveď na otázku č. 1 kladná:

Má sa čl. 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a zásada lex posterior mitius v ňom obsiahnutá vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje aj na ukladanie sankcií za administratívne delikty, kde najprv o vine a treste nerozhoduje súdny orgán, ale administratívny orgán, a že sa táto zásada následne vzťahuje i na prieskum rozhodnutia tohto administratívneho orgánu správnym súdom?

3. Ak je odpoveď na otázku č. 2 kladná:

Má sa čl. 49 Charty základných práv Európskej únie a zásada lex posterior mitius v ňom obsiahnutá vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na vnútroštátne administratívne konanie alebo súdne konanie bez ohľadu na jeho štádium?

4. Ak je odpoveď na otázku č. 3 záporná:

Podľa akých kritérií sa určí toto štádium? In concreto, má sa čl. 49 Charty základných práv Európskej únie a zásada lex posterior mitius v ňom obsiahnutá vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na správne súdne konanie o opravnom prostriedku, akým je kasačná sťažnosť, teda že súd, ako je Najvyšší správny súd, konajúci v druhej a poslednej inštancii o tejto kasačnej sťažnosti, má prihliadať na zmenu právnej úpravy v prospech páchatel'a administratívneho deliktu posudzovaného v základnom konaní administratívnom orgánom, a nie súdom, a ktorá nastala až po tom, čo bolo vydané rozhodnutie správneho súdu nižšej inštancie ním preskúmané, ktoré je právoplatné?

19. Súdny dvor o návrhu na začatie prejudiciálneho konania rozhodol dňa 1. augusta 2025 rozsudkom C-544/23 (ďalej aj ako „rozsudok C-544/23“). Súdny dvor na predložené prejudiciálne otázky odpovedal nasledovne:

1. Článok 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie sa má vykladať v tom zmysle, že:

členský štát vykonáva právo Únie v zmysle tohto ustanovenia, ak na jednej strane v súlade s článkom 19 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 3821/85 z 20. decembra 1985 o záznamovom zariadení v cestnej doprave, zmeneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 z 15. marca 2006, a článkom 41 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 165/2014 zo 4. februára 2014 o tachografoch v cestnej doprave, ktorým sa ruší nariadenie Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovom zariadení v cestnej doprave a mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy, uloží vodičovi vozidla správnu sankciu z dôvodu, že tento vodič porušil povinnosti stanovené v týchto nariadeniach, a na druhej strane následne využije možnosť, ktorú mu priznáva článok 3 ods. 2 tohto posledného uvedeného nariadenia, a to oslobodiť určité vozidlá cestnej dopravy od takýchto povinností.

2. Článok 49 ods. 1 posledná veta Charty základných práv sa má vykladať v tom zmysle, že:

sa môže uplatniť na správnu sankciu trestnoprávnej povahy, ktorá bola uložená na základe pravidiel, ktoré bolo po uložení tejto sankcie zmenené spôsobom, ktorý je priaznivejší pre sankcionovanú osobu, pokiaľ táto zmena odráža zmenu postoja k trestnoprávnej kvalifikácii skutkov, ktorých sa dopustila táto osoba, alebo k trestu, ktorý sa má uložiť.

3. Článok 49 ods. 1 posledná veta Charty základných práv sa má vykladať v tom zmysle, že:

súd, ktorý rozhoduje o kasačnej sťažnosti proti súdnemu rozhodnutiu, ktorým bol zamietnutý opravný prostriedok podaný proti správnej pokute, ktorá má trestnoprávnu povahu a patrí do pôsobnosti práva Únie, je v zásade povinný uplatniť voči odsúdenej osobe priaznivejšiu vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá nadobudla účinnosť po vyhlásení tohto súdneho rozhodnutia, bez ohľadu na to, že vo vnútroštátnom práve sa toto rozhodnutie považuje za právoplatné.

20. Súdny dvor k prvej otázke uviedol, že z jeho ustálenej judikatúry vyplýva, že členský štát vykonáva právo Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) pri plnení povinnosti, ktorá je uvedená v akte práva Únie a ktorá spočíva v stanovení sankcie za porušenia uvedené v tomto akte [rozsudky z 26. februára 2013, Akerberg Fransson, C-617/10, bod 27 a z 19. októbra 2023, G. ST. T. (Primeranosť trestu v prípade falšovania), C-655/21, bod 43] (bod 50 rozsudku C-544/23).

21. Ďalej skonštatoval, že v prejednávanej veci pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 2020/1054 tak nariadenie č. 3821/85, ktoré sa uplatňovalo v čase porušenia, ktorého sa dopustil žalobca 1/, ako aj nariadenie č. 165/2014, bez možnosti výnimky vyžadovali, aby vozidlá, o ktoré ide vo veci samej, boli vybavené tachografom a aby sa vykonávala periodická prehliadka tohto tachografu. Naviac článok 9 ods. 1 nariadenia č. 3821/85 a článok 41 ods. 1 nariadenia č. 165/2014 ukladajú členským štátom povinnosť stanoviť sankcie za porušenia ustanovení týchto nariadení (bod 51 rozsudku C-544/23).

22. Preto tým, že slovenské orgány prijali § 38 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 462/2007 Z. z. a uložili žalobcovi 1/ správnu pokutu za to, že 4. novembra 2015 viedol vozidlo používané na dodávku transportného betónu bez toho, aby dodržal povinnosti týkajúce sa periodickej prehliadky tachografu, ktorým malo byť toto vozidlo vybavené, vykonali právo Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty. Právo únie vnútroštátny súd vykonal aj prostredníctvom zmeny relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy tým, že využil možnosť, ktorú mu priznáva článok 3 ods. 2 nariadenia č. 165/2014, oslobodiť kategórie vozidiel uvedené v článku 13 ods. 1 nariadenia č. 561/2006, tak ako bol doplnený nariadením č. 2020/1054, od povinnosti byť vybavené tachografom (body 52, 54 a 55 rozsudku C-544/23).

23. K druhej otázke Súdny dvor na úvod zdôraznil, že článok 49 ods. 1 posledná veta Charty stanovuje, že ak po spáchaní trestného činu zákon ustanovuje miernejší trest, uloží sa tento trest. Toto ustanovenie tak zakotvuje zásadu retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho trestného zákona, ktorá je tiež zaručená v článku 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „EDLP“). Z vysvetliviek k Charte týkajúcich sa jej článku 49 vyplýva, že toto ustanovenie sa uplatňuje v trestnoprávnej oblasti (body 60 až 62 rozsudku C-544/23).

24. Na posúdenie trestnoprávnej povahy sankcie na účely uplatnenia článku 49 Charty sú relevantné tri kritériá. Prvým kritériom je právna kvalifikácia porušenia vo vnútroštátnom práve, druhým kritériom je samotná povaha porušenia a tretím kritériom je prísnosť sankcie, ktorá hrozí dotknutej osobe (rozsudky z 5. júna 2012, Bonda, C-489/10, bod 37 a zo 4. mája 2023, Agentia Nationala de Integritate, C-40/21, bod 34) [bod 63 rozsudku C-544/23].

25. K prvému kritériu Súdny dvor uviedol, že toto sa týka právnej kvalifikácie porušenia vo vnútroštátnom práve, pričom z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom mu vyplynulo, že porušenie, o ktoré ide vo veci samej, sa podľa slovenského práva považuje za správny delikt. Súčasne však dodal, že uplatnenie článku 49 Charty sa vzťahuje aj pri porušeniach, ktoré vnútroštátne právo nekvalifikuje ako „trestné“, ak stíhania a sankcie majú trestnoprávnu povahu na základe ďalších dvoch kritérií (body 65 a 66 rozsudku C-544/23).

26. K druhému kritériu Súdny dvor uviedol, že toto sa týka samotnej povahy porušenia, pričom sa overuje, či predmetné opatrenie sleduje najmä represívny účel, čo je vlastné sankcii trestnoprávnej povahy v zmysle článku 49 Charty, a to bez toho, aby samotná okolnosť, že sleduje tiež preventívny účel, bola takej povahy, že by ju zbavovala jej kvalifikácie ako trestnoprávnej povahy. Súčasne dodal, že opatrenie, ktoré sa obmedzuje na náhradu škody spôsobenej dotknutým porušením, nemá trestnoprávnu povahu [rozsudky z 22. júna 2021, Latvijas Republikas Saeima (Pokutové body), C-439/19, bod 89 a zo 14. septembra 2023, Vinal, C-820/21, bod 50].

27. K prejednávanej veci Súdny dvor tiež uviedol, že sa zdá, že správne pokuty, ktoré vyplývajú z porušenia povinností týkajúcich sa prítomnosti a periodickej prehliadky tachografu v určitých typoch vozidiel, sledujú ciele spočívajúce tak v odrádzaní od týchto porušení, ako aj v ich sankcionovaní bez toho, aby účelom týchto pokút bolo nahradiť škodu, ktorá bola týmito porušeniami spôsobená. Okrem toho uviedol, že už rozhodol, že skutočnosť, že predmetné opatrenie sa netýka verejnosti vo všeobecnosti, ale osobitnej kategórie adresátov, ktorí vzhľadom na to, že vykonávajú činnosť osobitne upravenú právom Únie, sú povinní spĺňať podmienky vyžadované týmto právom, môže naznačovať, že toto opatrenie nemá represívny účel, a teda prispieť k preukázaniu, že uvedené opatrenie nemá trestnoprávnu povahu, pokiaľ sa to isté opatrenie obmedzuje na to, že zbavuje osobu, ktorej je určené, určitých osobitných oprávnení, ktoré jej boli priznané uvedeným právom, z dôvodu, že príslušný

správny orgán dospel k záveru, že podmienky priznania uvedených oprávnení už nie sú splnené (rozsudok zo 14. septembra 2023, Vinal, C-820/21, bod 53 a citovanú judikatúru). Súčasne uzavrel, že pokuta, o ktorú ide vo veci samej, však zjavne takýto účel nemá (body 68 a 69 rozsudku C-544/23).

28. Vo vzťahu k tretiemu kritériu Súdny dvor konštatoval, že stupeň prísnosti uloženej sankcie sa musí posudzovať v závislosti od maximálneho trestu stanoveného príslušnými právnymi predpismi (rozsudok zo 14. septembra 2023, Vinal, C-820/21, bod 55 a citovaná judikatúra). Vnútroštátny súd má ale overiť, či správna pokuta vo výške 1.699 eur spolu s pripojeným trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlo na 2 roky, môžu ako celok svedčiť o dostatočnej prísnosti na to, aby ich bolo možné kvalifikovať ako represívne, a teda ako sankcie trestnoprávnej povahy (body 70 a 71 rozsudku C-544/23).

29. Súdny dvor vo vzťahu k posudzovaniu vyššie uvedených troch kritérií upozornil, že ak vnútroštátny súd po preskúmaní všetkých relevantných okolností usúdi, že uložená pokuta nemá trestnoprávnu povahu, a teda že článok 49 ods. 1 posledná veta Charty sa na spor vo veci samej neuplatňuje, žiadne pravidlo práva Únie v prejednávanej veci neukladá povinnosť dodržiavať zásadu *lex mitior*. Teda vnútroštátny súd by sa nemohol oprieť o všeobecnú zásadu práva Únie zakotvujúcu retroaktívne uplatnenie miernejšieho trestu (body 73 a 74 rozsudku C-544/23).

30. K podmienkam uplatnenia článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty Súdny dvor uviedol, že slovenský zákonodarca sa rozhodol vykonať možnosť stanovenú v článku 3 ods. 2 nariadenia č. 165/2014 tým, že automaticky oslobodil všetky kategórie vozidiel, ktoré sú vymenované v článku 13 ods. 1 nariadenia č. 561/2006, od povinnosti byť vybavené tachografom z rovnakých dôvodov, ako sú dôvody stanovené normotvorcom Únie. Zo spisu, ktorý mal Súdny dvor k dispozícii vyplýva, že zrušenie povinnosti vybaviť vozidlá používané na dodávku transportného betónu tachografom v slovenskom práve odráža zmenu postoja slovenského zákonodarcu, pokiaľ ide o vôľu sankcionovať také skutky, aké sú vytýkané žalobcovi I/, čo však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu (body 90 a 91 rozsudku C-544/23).

31. Súdny dvor tiež uviedol, že požiadavky, ktorým článok 49 ods. 1 Charty podriadiť prípadné použitie zásady retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho ustanovenia trestného zákona zabezpečujú - vzhľadom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok ESĽP, 18. októbra 2022, *Morck Jensen v. Dánsko*, bod 52) úroveň ochrany tejto zásady, ktorá nie je v rozpore s úrovňou ochrany zaručenou článkom 7 EDĽP, ako ho vykladá Európsky súd pre ľudské práva.

32. Súdny dvor k tretej a štvrtej otázke uviedol, že tieto treba preskúmať spoločne. V prvom rade pripomenul, že už rozhodol, že pravidlo retroaktívneho uplatnenia priaznivejšieho ustanovenia trestného zákona sa má uplatniť, pokiaľ nebol vyhlásený žiadny právoplatný odsudzujúci rozsudok (rozsudok zo 6. októbra 2015, *Delvingne*, C-650/13, bod 56). Súčasne Súdny dvor uviedol, že výklad článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty nie je v rozpore s úrovňou ochrany, ktorú poskytuje článok 7 EDĽP a tiež, že hoci pravidlá trestného konania patria do právomoci členských štátov, za podmienky, že Únia neprijala právne predpisy v tejto oblasti, členské štáty sú pri výkone tejto právomoci povinné dodržiavať povinnosti, ktoré im vyplývajú z práva Únie, vrátane základných práv zakotvených v Charte (rozsudok z 30. apríla 2024, *Procura della Repubblica presso il Tribunale di Bolzano*, C-178/22, bod 44). V dôsledku toho, hoci sa posúdenie právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku musí vykonať na základe práva členského štátu, ktorý tento rozsudok vydal (rozsudok z 5. júna 2014, *M*, C-398/12, bod 36), nič to nemení na tom, že tento pojem musí mať na účely uplatnenia článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty v celej Únii autonómny a jednotný výklad, keďže určuje rozsah práva zaručeného týmto ustanovením, a teda aj rozsah povinností, ktoré z neho vyplývajú členským štátom. Preto okolnosť, že odsúdenie sa podľa vnútroštátneho práva považuje za právoplatné, nie je rozhodujúca na účely uplatnenia článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty súdom, na ktorý bol podaný opravný prostriedok proti rozhodnutiu, ktorým bolo toto odsúdenie vyhlásené (body 95, 96, 98 až 101 rozsudku C-544/23).

33. Odsúdenie totiž nemožno považovať za právoplatné v zmysle článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty, ak ho možno napadnúť riadnym opravným prostriedkom, teda akýmkoľvek opravným prostriedkom, ktorý je súčasťou riadneho priebehu konania a ktorý predstavuje procesný vývoj, s ktorým musí každý účastník konania rozumne rátať (rozsudok z 22. novembra 1977, *Industrial Diamond Supplies*, 43/77, bod 37). Ak odsúdená osoba alebo orgán verejnej moci, ktorý vedie trestné stíhanie, môžu v lehote stanovenej zákonom a bez toho, aby museli odôvodniť výnimočné okolnosti, podať súdny prostriedok nápravy s cieľom dosiahnuť zrušenie alebo zmenu odsudzujúceho rozsudku

alebo uloženého trestu, a to bez ohľadu na skutočnosť, že takýto opravný prostriedok sa vo vnútroštátnom práve považuje za mimoriadny opravný prostriedok a pokiaľ lehota na podanie takéhoto opravného prostriedku neuplynula alebo o ňom nebolo rozhodnuté, rozhodnutie o tomto odsúdení a treste nemožno na účely uplatnenia článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty považovať za rozhodnutie, ktoré s konečnou platnosťou ukončilo trestné stíhanie. Navyše odkladný účinok podania opravného prostriedku proti odsudzujúcemu rozsudku je znakom toho, že tento opravný prostriedok sa týka rozhodnutia, ktoré nemožno považovať za právoplatné na účely uplatnenia tohto ustanovenia (toto ale nebolo rozhodujúce). Z uvedeného preto vyplýva, že ak možno za vyššie uvedených podmienok podať kasačnú sťažnosť proti súdному rozhodnutiu, toto rozhodnutie môže nadobudnúť právoplatnosť na účely uplatnenia článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty len vtedy, ak účastníci konania vyčerpali tento zákonný opravný prostriedok alebo nechali uplynúť lehotu na podanie takejto sťažnosti bez toho, aby ju podali. Z článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty teda vyplýva, že kasačný súd je v zásade povinný uplatniť na páchatel'a trestného činu, ktorého sankcia patrí do výkonu práva Únie, trestnoprávnu úpravu, ktorá je pre tohto páchatel'a priaznivá, aj keď táto právna úprava nadobudla účinnosť po vyhlásení súdneho rozhodnutia, ktoré je predmetom tejto kasačnej sťažnosti (body 102 až 106 rozsudku C-544/23).

34. Súdny dvor tak uzavrel, že ak by predkladajúci vnútroštátny súd dospel k záveru, že správna pokuta, ktorá bola žalobcovi 1/ uložená, má trestnoprávnu povahu, tento súd by bol povinný uplatniť v jeho prípade priaznivejšiu právnu úpravu v zmysle článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty, ktorou je § 2 ods. 2 zákona č. 461/2007 Z. z. v spojení s nariadením č. 2020/1054, bez ohľadu na skutočnosť, že táto právna úprava nadobudla účinnosť až po rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave, ktoré sa podľa vnútroštátneho práva považuje za právoplatné, pričom na túto povinnosť nemá vplyv skutočnosť, že predkladajúci vnútroštátny súd je povinný rozhodnúť s prihliadnutím na stav v čase vydania tohto rozhodnutia, poukazujúc pritom na priamy účinok článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty (body 110, 112 a 113 rozsudku C-544/23).

V. Posúdenie veci veľkým senátom

35. Veľký senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sa po zistení, že postup predkladajúceho senátu bol súladný s ustanovením § 22 ods. 1 písm. a) SSP, oboznámil so spisovým materiálom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Asan/1/2020, majúc za to, že povaha vecí pripúšťala rozhodnúť veľkému senátu vo veci samej, preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu jednak v medziach sťažnostných bodov uplatnených sťažovateľmi (§ 453 ods. 2 SSP), ako aj nad rozsah sťažnostných bodov (§ 453 ods. 2 SSP v spojení s § 195 písm. c) SSP) spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, pričom dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu 1/ je dôvodná. Kasačnú sťažnosť smerujúcu voči výroku, ktorým bola správna žaloba žalobcu 2/ odmietnutá z dôvodu, že bola podaná neoprávnenou osobou, veľký senát vyhodnotil ako nedôvodnú.

36. Hneď na úvod veľký senát zdôrazňuje, že otázku, či sa má zásada lex mitior, teda aplikácia priaznivejšej právnej úpravy, ku ktorej došlo v rámci kasačného konania uplatniť aj vo veciach, v ktorých nedošlo k vykonaniu práva Únie, neposudzoval, pretože táto v konečnom dôsledku nebola predmetom posudzovania veľkého senátu v danej veci.

37. Veľký senát bol pri svojom rozhodovaní viazaný rozsudkom C-544/23, ktorým ho Súdny dvor prostredníctvom vyššie vymedzených kritérií zaviazal posúdiť, či sankcia uložená žalobcovi 1/ má trestnoprávnu povahu. Od zodpovedania tejto kľúčovej otázky potom záviselo, či je veľký senát povinný uplatniť v prospech žalobcu 1/ priaznivejšiu právnu úpravu v zmysle článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty, ktorou je § 2 ods. 2 zákona č. 461/2007 Z. z. v spojení s nariadením č. 2020/1054, a to bez ohľadu na to, že táto právna úprava nadobudla účinnosť až po vyhlásení rozsudku Krajského súdu v Bratislave a rovnako bez ohľadu na to, že napadnutý rozsudok nadobudol právoplatnosť. Skutočnosť, že v predmetnej veci došlo k vykonaniu práva Únie nebolo medzi účastníkmi konania sporné (bližšie body 20 až 22 tohto rozsudku).

38. Na posúdenie trestnoprávnej povahy uloženej sankcie, vo vzťahu k uplatneniu článku 49 Charty sú relevantné tri kritériá (i) právna kvalifikácia porušenia vo vnútroštátnom práve, (ii) samotná povaha porušenia a (iii) prísnosť sankcie, ktorá hrozí dotknutej osobe (žalobcovi 1/).

39. K právnej kvalifikácii porušenia povinnosti, t. j. k prvému kritériu, veľký senát uvádza, že porušenie povinnosti podľa § 38 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 462/2007 Z. z., t. j. viesť vozidlo so

záznamovým zariadením, ktoré nemá periodickú prehliadku, ktorého sa žalobca 1/ dopustil dňa 4. novembra 2015, bolo kvalifikované ako priestupok, t. j. nejednalo sa o trestný čin. Táto skutočnosť však sama osebe ešte neznamená, že uložená sankcia nemá trestnoprávnu povahu (body 65 a 66 rozsudku C-544/23).

40. Druhé kritérium sa týka povahy porušenia povinnosti a s ňou spojenou povahou uloženej sankcie (opatrenia). Konkrétne, či uložená sankcia v prvom rade sleduje represívny účel, typický pre trest v trestnom ponímaní, spočívajúci v potrestaní páchatel'a/priestupcu za porušenie konkrétnej povinnosti. Respektíve, či má sankcia za cieľ odradiť iné osoby od porušovania konkrétnej povinnosti (preventívny účel sankcie). V tejto súvislosti veľký senát opakuje, že Súdny dvor skonštatoval, že samotná okolnosť, že sankcia sleduje tiež preventívny účel, ju nezabavuje trestnoprávnej povahy (bližšie bod 26 tohto rozsudku).

41. Veľký senát tak posudzoval účel uloženej sankcie - pokuty za porušenie povinnosti podľa § 38 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 462/2007 Z. z. vo výške 200 eur, konkrétne či plnila represívny alebo preventívny účel, pričom dospel k záveru, že primárne mala uložená pokuta represívnu povahu. Teda potrestať žalobcu 1/ za porušenie vyššie uvedenej povinnosti. Súčasne nie je vylúčený ani jej preventívny účel, teda odradiť iných vodičov od porušovania tejto povinnosti. Účelom uloženej sankcie jednoznačne nebolo nahradiť škodu spôsobenú porušením vymedzenej povinnosti (bližšie bod 26 tohto rozsudku).

42. V súvislosti s druhým kritériom je tiež relevantná skutočnosť, že uložená pokuta nezbavila žalobcu 1/, patriaceho do osobitnej kategórie adresátov (bod 69 rozsudku C-544/23), žiadneho oprávnenia, ktoré by mu priznávalo právo Únie z dôvodu, že príslušný správny orgán dospel k záveru, že podmienky priznania takéhoto oprávnenia už nie sú splnené. Uvedené je potrebné zdôrazniť, keďže Súdny dvor už rozhodol, že v takomto prípade nemusí mať uložené opatrenie represívny účel (bližšie bod 27 tohto rozsudku).

43. S poukazom na body 39 až 41 preto veľký senát zastáva názor, že druhé kritérium posudzovania uloženej sankcie na účely aplikácie článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty je splnené. Uvedený záver sa zдал (Súdny dvor použil výraz „sa zdá“ - poznámka veľkého senátu) aj Súdnemu dvoru, ktorý to priamo skonštatoval v bode 68 a 69 rozsudku C-544/23.

44. Tretie kritérium sa týka stupňa príslosti uloženej sankcie. Pri jeho vyhodnocovaní pritom nie je relevantná samotná výška uloženej sankcie, t. j. v danom prípade 200 eur, ale maximálna výška sankcie, ktorú bolo možné za porušenie predmetnej povinnosti uložiť. Podľa § 38 ods. 4 písm. c) zákona č. 462/2007 Z. z. bolo možné za porušenie povinnosti viesť vozidlo na prepravu betónu so záznamovým zariadením, ktoré nemá platnú periodickú prehliadku, uložiť pokutu až do výšky 1.699 eur a súčasne aj zákaz činnosti viesť motorové vozidlá až na 2 roky. Veľký senát tak overoval, či sankcia v podobe pokuty vo výške 1.699 eur spolu so zákazom činnosti viesť motorové vozidlá až na 2 roky, sú ako celok dostatočne prísne na to, aby ich bolo možné kvalifikovať ako represívne, a teda ako sankcie trestnoprávnej povahy, pričom dospel k záveru, že aj toto kritérium je splnené.

45. Pokiaľ má sankcia plniť represívny účel, aby odradila páchatel'a priestupku, v danom prípade žalobcu 1/ od ďalšieho porušovania povinností, mala by zasiahnuť podstatným spôsobom do jeho majetkovej sféry. Inak povedané uložená sankcia by nemala byť sankciou len „nepatrnou“, nemajúcou citeľný dopad na bežný život priestupcu.

46. Podľa názoru veľkého senátu možnosť uloženia sankcie, konkrétne pokuty vo výške 1.699 eur spolu so zákazom činnosti viesť motorové vozidlá až na 2 roky, je sankciou dostatočne prísnou. Je potrebné si v tejto súvislosti uvedomiť, že zákaz činnosti viesť motorové vozidlá až na 2 roky je spôsobilé vylúčiť konkrétnu osobu nielen z pracovnej činnosti, čo má nesporne dopad v jej majetkovej sfére, ale aj obmedziť jeho osobný a rodinný život. Rovnako ani výška maximálne možnej pokuty nie je zanedbateľnou sumou a tiež dopadá na majetkovú sféru osoby, ktorá sa porušenia povinnosti dopustila.

47. Vychádzajúc tak z bodov 39 až 45 veľký senát zastáva názor, že uložená pokuta má trestnoprávnu povahu, keďže spĺňa druhé a tretie kritérium stanovené Súdnym dvorom na účely aplikácie článku 49 Charty.

48. Veľký senát tak mal splnené prvé dve podmienky potrebné na aplikáciu článku 49 Charty, konkrétne (i) v predmetnej veci sa vykonáva právo Únie a (ii) uložená sankcia má trestnoprávnu povahu. Následne tak bolo potrebné posudzovať, či priaznivejšia právna úprava pre žalobcu 1/ spočíva

v zmene trestnoprávnej kvalifikácii skutku, ktorého sa dopustil alebo v zmene trestu, ktorý sa má/mal uložiť.

49. Veľký senát v prvom rade konštatuje, že krajský súd správne poukázal na to, že vo všeobecnosti povinnosť používať záznamové zariadenie (tzv. tachograf) v cestnej doprave bola stanovená v článku 3 nariadenia č. 3821/85 (v znení v čase spáchania skutku) a rovnako v § 2 ods. 1 zákona č. 461/2007 Z. z. (v znení v čase spáchania skutku). Ak teda žalobca 1/ toto zariadenie 4. novembra 2015 nemal inštalované vo svojom vozidle (s platnou periodickou prehliadkou) má sa za to, že priestupok spáchal.

50. V priebehu kasačného konania došlo nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2020/1054 z 15. júla 2020, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 561/2006, pokiaľ ide o minimálne požiadavky na maximálne denné a týždenné časy jazdy, minimálne prestávky a doby denného a týždenného odpočinku, a nariadenie (EÚ) č. 165/2014, pokiaľ ide o určovanie polohy prostredníctvom tachografov, v jeho čl. 1 bode 12 písm. b), k novelizácii nariadenia č. 561/2006 rozšírením okruhu výnimiek podľa čl. 13 ods. 1 nariadenia č. 561/2006 aj o vozidlá používané na dodávku transportného betónu uvedené v novom písm. r).

51. Je preto zrejmé, že odo dňa 20. augusta 2020 sa viac povinnosť používať záznamové zariadenie na vozidlo, o aké ide v predmetnej veci, nevzťahuje.

52. Nariadenie č. 2020/1054 tým, že doplnilo vozidlá používané na dodávku transportného betónu k vozidlám, ktoré už boli uvedené v článku 13 ods. 1 nariadenia č. 561/2006 tak preukázalo zmenu pozície normotvorcu Únie, pokiaľ ide o potrebu uložiť povinnosť mať tachograf v týchto vozidlách, ktoré sa v zásade využívajú na pomerne krátke vzdialenosti (bod 86 rozsudku C-544/23).

53. Uvedená zmena nariadením č. 2020/1054 sa s účinnosťou od 20. augusta 2020 automaticky premietla aj do ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 461/2007 Z. z., v zmysle ktorého sú vozidlá všetkých kategórií uvedených v článku 13 ods. 1 nariadenia č. 561/2006 oslobodené od povinnosti byť vybavené tachografom, t. j. aj vozidlá používané na dodávku transportného betónu [písm. r) čl. 13 ods. 1 nariadenia č. 561/2006].

54. Z uvedeného preto vyplýva, že s účinnosťou od 20. augusta 2020 došlo k zrušeniu povinnosti vybaviť vozidlá používané na dodávku transportného betónu tachografom stanovenej v § 2 ods. 1 zákona č. 461/2007 Z. z., teda v priebehu kasačného konania preukázateľne došlo k prijatiu priaznivejšej právnej úpravy v prospech žalobcu 1/ spočívajúcej v zmene kvalifikácii skutku, konkrétne tento skutok sa už za priestupok nepovažuje.

55. Veľký senát tak podľa inštrukcií Súdneho dvora dospel k záveru, že v prípade žalobcu 1/ (i) došlo k vykonaniu práva Únie a (ii) uložená sankcia má trestnoprávnu povahu. Z dôvodu, že právoplatnosť napadnutého rozsudku krajského súdu a ani § 454 SSP nebráni podľa záverov Súdneho dvora (bližšie bod 34 tohto rozsudku) aplikácii priaznivejšej právnej úpravy v zmysle článku 49 ods. 1 poslednej vety Charty, bolo potrebné v prípade žalobcu 1/ prihliadnuť na priaznivejšiu právnu úpravu, podľa ktorej skutok, o ktorom sa koná, už nie je priestupkom. Následok prijatého záveru vedie k potrebe zmeny napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s opravným uznesením v podobe zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného vrátane prvostupňového rozhodnutia a vrátenia veci prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude potrebné konanie zastaviť z dôvodu, že skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom [§ 79 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch].

56. V nadväznosti na vyššie uvedené odôvodnenie tohto rozsudku je napokon potrebné poukázať na niekoľko skutočností. V prvom rade je to fakt, že závery v ňom uvedené - tak, ako to vyplýva aj z bodu 55 (i) vyššie - veľký senát formuloval výlučne v kontexte správnych deliktov, v rámci ktorých dochádza k vykonaniu práva Únie, pretože práve takýto správny delikt (priestupok) bol predmetom tohto súdneho prieskumu. Nebolo potom dôvodné, aby veľký senát - pre účely tohto kasačného konania - ďalej skúmal uplatniteľnosť predmetných právnych záverov aj na tú skupinu správnych deliktov - v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky - ktorými sa právo EÚ nevykonáva. Inak povedané, závery veľkého senátu uvedené v tomto rozsudku nedopadajú per se na právne posudzovanie správnych deliktov, ktorými sa v podmienkach Slovenskej republiky právo EÚ nevykonáva, keď tento rozsudok sa nedotýka doterajšieho právneho rámca (vrátane rozhodovacej praxe Najvyššieho správneho súdu) vzťahujúceho sa na tieto správne delikty - (bez prvku práva EÚ).

57. Pokiaľ ide o kasačnú sťažnosť žalobcu 2/ táto je nedôvodná. Zákon č. 461/2007 Z. z. postihoval za porušenie povinnosti podľa § 38 ods. 1 písm. a) bod 1 výlučne vodiča vozidla, nie jeho majiteľa/prevádzkovateľa. Rovnako prvostupňovým rozhodnutím je preukázané, že nedošlo k uloženiu opatrenia v podobe zhabania veci a ani nebolo rozhodnuté o náhrade škody. Preto námietky

žalobcu 2/, ktorými odôvodňoval svoju aktívnu legitímáciu na podanie správnej žaloby boli čisto len hypotetické. Žalobcovi 2/ preukázateľne nesvedčalo účasníctvo v priestupkovom konaní podľa § 72 písm. b) a c) zákona o priestupkoch. Preto krajský súd nepochybil, keď správnu žalobu žalobcu 2/ odmietol, ako podanú neoprávnenou osobou. Tento záver má za následok zamietnutie kasačnej sťažnosti žalobcu 2/ postupom podľa § 461 SSP ako nedôvodnej.

58. Záverom veľký senát k požiadavke sťažovateľov obrátiť sa na Ústavný súd Slovenskej republiky s návrhom na vyslovenie nesúlady právnych predpisov podľa článku 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky uvádza, že vzhľadom na zmenu právnej úpravy v rámci kasačného konania nebolo potrebné sa týmto návrhom zaoberať.

VI. Záver

59. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti dospel veľký senát k záveru, že výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola správna žaloba vo vzťahu k žalobcovi 1/ ako nedôvodná zamietnutá vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) SSP]. Veľký senát preto postupom podľa § 466 ods. 5 písm. a) v spojení s § 462 ods. 2 SSP zmenil napadnutý rozsudok v tomto výroku tak, že rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím Inšpektorátu práce Bratislava zrušil a vec vrátil Inšpektorátu práce Bratislava na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude potrebné, ako už uviedol veľký senát v bode 55, priestupkové konanie zastaviť z dôvodu, že skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom [§ 79 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch].

60. Súčasne veľký senát kasačnú sťažnosť žalobcu 2/ postupom podľa § 466 ods. 5 písm. a) v spojení s § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

61. O nároku na náhradu trov konania rozhodol veľký senát podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že plne úspešnému žalobcovi 1/ priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov kasačného konania, ako aj trov konania pred správnym súdom (§ 175 ods. 1 SSP). Žalobcovi 2/ náhradu trov konania z dôvodu jeho neúspechu v konaní nepriznal. O výške náhrady trov konania vo vzťahu k žalobcovi 1/ rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

62. Toto rozhodnutie prijal veľký senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 7:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.